

Glossary of Terms for the UN Standardization of Geographical Names in English – Turkish language

001	acronym	kısma ad, başlık kısaltma	Birleşik bir terimin baş harflerinden veya ilk hecelerinden meydana gelen kelime. <i>Örnek:</i> NATO; radar; UNESCO, UNICEF.
002	address	adres	Belirli bir ögenin saklandığı bilgisayar konumu.
003	allograph	allogref	Bir → yazı biriminin belirli yazılı gösterimlerinin her biri. <i>Örnek:</i> İngilizcede ff, ph ve gh; f'nin allogrefleri, /f/ → ses biriminin (fonem) yazı birimidir. Almancada ss = sz = ß, ä = ae.
004	allomorph	alt biçim, biçim birimsel değişke, biçim birimcik	Belirli bir → biçim birimin (morfem) iki veya daha fazla farklı → fonolojik tezahürünün her biri. <i>Örnek:</i> kutu → kutular; çiçek → çiçekler kelimelerinde -lar ve -ler çoğul biçim biriminin (morfem) alt biçimleridir.
005	allonym	allonim, takma ad	Tek bir → topoğrafik nesneye ilişkin kullanılan iki veya daha fazla yer adının her biri. <i>Örnek:</i> Hull, Kingston upon Hull; Vesterhavet, Nordsee; Swansea, Abertawe; Johannesburg, Egoli.
006	allonym, standardized	allonim, ölçünleştirilmiş	Tek bir topoğrafik nesneye verilen iki veya daha fazla → ölçünleştirilmiş yer adlarının her biri. <i>Örnek:</i> Biel ve Bienne; Casablanca ve Dār al-Bay,dā'; Kaapstad ve Cape Town; Matterhorn ve Monte Cervino.
007	allophone	Alt ses, ses birimsel değişke, ses birimcik	Bir → sesin , bir → ses biriminin (fonem) iki veya daha fazla → fonetik değişkenlerinden biri. <i>Örnek:</i> İngiliz

			İngilizcesinde <i>Tyne</i> kelimesindeki /t/ foneminin alt seslerine karşılık Amerikan İngilizcesindeki <i>water</i> ; İspanyolcada <i>rio</i> kelimesindeki /r/ foneminin alt seslerine karşılık <i>Madrid</i> .
008	alphabet	alfabe	→ Alfabetik yazı kullanan bir dilin, belirli bir sıraya göre dizilmiş → harflerinin bütünü.
009	alphabetic	alfabetik	Alfabe sırasına göre dizilmiş, → alfabeyle ilgili.
010	alphabet, conversion	alfabe, dönüştürme	Ad → dönüştürmelerinde kullanılan bir → alfabe . → yazılı suret alfabeti ve → harf çevirisi alfabeti için kapsamlı terim.
011	alphabet, transcription	alfabe, yazılı suret	→ yazılı suret sürecinde kullanılan bir → alfabe . <i>Örnek:</i> Almancaya yapılan yazılı surette dişsel / ts / → ses birimini (fonem) temsil etmek için c yerine sadece z kullanılır veya damaksıl /k/ ses birimini (fonem) İngilizceye çevirirken c yerine sadece k.
012	alphabet, transliteration	alfabe, harf çevirisi	→ Harf çevirisinde kullanılan → ayırıcı işaretler içerebilen bir → alfabe . <i>Örnek:</i> Latin alfabetinde olmayan yazıların Latin alfabeti ile yazılmasında kullanılan alfabe, örneğin klasik Arapça için C, E, O, P, V ve X harflerinin çıkarılıp ‘ ve diğer belirticilerin dâhil edilmesi.
013	alphabetic script	alfabetik yazı	<i>Bakınız</i> script, alphabetic.
014	alphabetic sequence	alfabetik sıra	(a) Bir → alfabenin → harflerinin mutad olarak bulunduğu sıra. (b) Bu sıraya göre listelenen öğelerden oluşan bir dizi.
015	alphabetic sequence rules	alfabetik sıralama kuralları	→ Alfabetik yazı için → alfabetik sıra dizisi kuralları.

016	alphanumeric	alfa sayısal	Sadece sayıları değil, aynı zamanda → harfleri de kullanan gösterim (örneğin bir bilgisayarda). Daha geniş anlamda, noktalama işaretlerini ve matematiksel ve diğer simgeleri de kullanır.
017	anthroponym	antroponim	Kişi adı. <i>Örnek:</i> Alfred; Ali; Everest.
018	article	tanımlık	Bir ismin (genellikle) kesin bir niteliğini ve bazen cinsiyetini, sayısını ve durumunu açıklayan bir → biçim birim (morfe) . <i>Örnek:</i> İngilizcede the; İspanyolcada el, los, las; Fransızcada le, la, les; Arapçada al-; İbranicede ha-; Romencede – ul.
019	articulation	ekleme, boğumlanma	Konuşma sesi çıkarmak için gırtlak üzerindeki ses yolunu kullanarak hava akımını değiştirmede rol alan fizyolojik hareketler.
020	batch processing	yığın işlem	Ögelerin kodlanıp gruplar hâlinde toplandığı ve genellikle daha sonra bir bilgisayarda sırayla işlendiği yöntem. Tamamlayıcı terim → etkileşimli işlem .
021	bilingualism	iki dillilik	İki → dilin , örneğin bir kişi veya bir topluluk tarafından, mutad kullanımı.
022	biscriptual	iki yazılı	İki farklı türde → yazı ile basılmış ya da yazılmış olan. Ayrıca bakınız → çok yazılı harita ; → çok yazılı yer adları sözlüğü .
023	character	karakter, harf türü	Yazıda bir birim olarak kullanılan yazılı simge; özellikle, alfabetik olmayan bir yazı dizgesindeki yazılı simge. <i>Örnek:</i> Çince 中 (zhong);

			Amharca (hā); Japonca Hiragana 𐌃 (no).
024	character, modified	karakter, değiştirilmiş	→ Yalınlaştırılmış karakter ve → değişken karakter için kapsamlı terim.
025	character, simplified	karakter, yalınlaştırılmış	Yazılı olarak özgün şeklinden daha az karmaşık olan bir → karakterin değişkeni. <i>Örnek:</i> Geleneksel karşılıklarından daha az hat içeren yalınlaştırılmış Çince karakterler (Jiantizi).
026	character, variant	karakter, değişken	Bir → yazı dizgesinde aynı → fonolojik ve/veya → morfolojik ögeyi farklı şekillerde temsil eden (ve alfabetikse, aynı → yazı karakterine ait olan) fakat şekil olarak, örneğin kelimedeki yerine göre, farklılık gösteren iki ve daha fazla karakterden her biri <i>Örnek:</i> Arapça $\xi = \epsilon = \aleph$; İbranice $\aleph = \gamma$
027	character, vowel	karakter, ünlü (sesli)	→ Alfabetik veya → seslemsel yazılarda, → belirtici yerine → ünlüyü temsil eden bir → karakter . <i>Örnek:</i> Latin <i>a</i> ; Tayca γ (a); Korece \dagger (a); Amharca (\bar{a} , ilk ünlü karakter).
028	choronym	yer ismi	Bir alansal nesne ile ilgili → yer adı .
029	class, feature	sınıf, nesne	Sınıflandırmayı, araştırmayı ve erişimi kolaylaştırmak için benzer özelliklere sahip topoğrafik nesnelerin gruplandırılması. <i>Örnek:</i> Nehir, dere, çay, yazın kuruyan dere vb. hepsi “akarsu” adı altında sınıflandırılmaktadır.
030	coded representation	kodlu gösterim	Bir ögenin veya → nesne sınıfının → alfa sayısal veya grafik kod ile gösterilmesi; kodlanmış bir kümenin herhangi

			bir üyesine kod uygulama sonucu. <i>Örnek:</i> 0226---ana yol; ^ —dağ.
031	colloquial language	günlük konuşma dili	<i>Bakınız</i> language, colloquial.
032	composite name	birleşik isim	<i>Bakınız</i> name, composite.
033	compound name	birleşik ad	<i>Bakınız</i> name, composite.
034	computer file	bilgisayar dosyası	<i>Bakınız</i> file, computer.
035	computer program	bilgisayar programı	<i>Bakınız</i> program, computer.
036	computer record	bilgisayar kaydı	<i>Bakınız</i> record, computer.
037	consonant	ünsüz, sessiz	Nefes yolunda bir veya birden fazla noktada daralma veya kapanma sonucunda çıkarılan → konuşma seslerinin iki ana sınıfından biri. <i>Örnek:</i> /b/ , /c/ , /d/ , /f/ sesleri. Tamamlayıcı terim → Ünlü .
038	consonant letter	ünsüz harf, sessiz harf	<i>Bakınız</i> letter, consonant.
039	consonant script	ünsüz harflerden oluşan yazı	<i>Bakınız</i> script, defective alphabetic.
040	conventional name	geleneksel ad	<i>Bakınız</i> exonym.
041	conversion	dönüştürme	Yer adları biliminde bir dilin → fonolojik ve/veya → morfolojik öğelerini başka bir dile ya da bir → yazıdan diğerine taşımak. Dönüştürme → yazılı suret ya da → harf çevirisinden etkilenir.
042	conversion alphabet	dönüştürme alfabesi	<i>Bakınız</i> alphabet, conversion.
043	conversion table	dönüştürme tablosu	→ Yazılı suret tablosu ve → harf çevirisi tablosu için kapsayıcı terim. Ayrıca bakınız → Latin alfabesinde yazma anahtarı .
044	coordinates, geographical	koordinatlar, coğrafi	(a) Ekvatorun kuzey ve güneyinde 0°-90° arasında numaralandırılmış hat (dairesel) ya da enlem (paraleller) çizgilerinin ve uluslararası Greenwich sıfır meridyeninin 0°-180° arasında numaralandırılmış boylam (meridyen) çizgilerinin açıl ölçü (derece, dakika, saniye)

			yardımıyla (rakım göz ardı edilerek) Dünya yüzeyindeki bir konumun tanımlanmasında kullanılmasıdır. (b) Bu enlem – boylam şebekesine atıfta bulunulan bir noktanın değeri.
045	coordinates, rectangular	koordinatlar, dikdörtgensel	(a) Birbirine dik açılarda bulunan ve her iki ekseninde eşit uzunluktaki birimlerle iki düz çizgiden oluşan (çoğunlukla) bir → topoğrafik harita üzerine bindirilmiş koordinat düzlemi sistemi. Ayrıca bakınız → UTM Projeksiyonu . (b) Böyle bir sistem ile ilgili bir noktanın değerleri.
046	coordinates, topographic	koordinatlar, topoğrafik	<i>Bakınız</i> coordinates, rectangular.
047	creole	kreol, kırma ana dili	→ Karma dilden türeyen, bir → dil topluluğunun tek ya da → asıl dili hâline gelen sabit bir konuşma biçimi. Bir → konuşma topluluğunun tek ya da → asıl dili hâline gelen → karma dilden türeyen sabit bir konuşma biçimi. <i>Örnek:</i> Haiti kreolu (Fransızcadan türemiştir).
048	cultural feature	kültürel nesne	<i>Bakınız</i> feature, man-made.
049	data	veri	İnsan veya makine tarafından iletişim, yorumlama veya işlemeye uygun olarak biçimlendirilmiş olguların veya kavramların sunumu. Bilgisayar kullanımında tamamlayıcı terim → program .
050	data base (also database), digital	veri tabanı, sayısal	Kapsamlı, bazen de ayrıntılı, → bilgisayar dosyalarının ve/veya belirli bir konuyla ilgili → bilgisayar kayıtlarının bir araya getirilmesi. <i>Örnek:</i> Bir ülkedeki tüm hidrografik

			nesnelere ilişkin bilgisayar kayıtlarının bir araya getirilmesi.
051	data base, digital toponymic	veri tabanı, sayısal toponimik	Bilgisayar tarafından okunabilir formda, eşlik eden verilerle birlikte ya da bu veriler olmaksızın, belirli bir bölgedeki (bütün) → yer adlarını içeren bir → sayısal veri tabanı .
052	data base management system	veri tabanı yönetim sistemi	Bağımsız kullanıcıların bir veri tabanına erişmesini sağlamak amacıyla bir → sayısal veri tabanı kullanmak için gereken bir → yazılımların toplamı.
053	data dictionary	veri sözlüğü	→ Veri ögesi referans etiketleri, → dosya formatları , dâhili referans kodları ve metin girişi ve bunların ilişkileri de dâhil olmak üzere, bir → sayısal veri tabanının içeriklerinin tanımlarının kataloğu.
054	data directory	veri dizini	<i>Bakınız data dictionary.</i>
055	data element	veri ögesi	Bir → bilgisayar kaydında belirli bir → veri alanını doldurmak için tanınabilir ve tanımlanabilir temel bir birim açıklaması. <i>Örnek:</i> “İsmin, isim yetkilisi tarafından onaylanma tarihi”.
056	data field	veri alanı	Bir → bilgisayar kaydındaki belirli bir → veri ögesine yönelik alan. <i>Örnek:</i> Bilgisayar kaydındaki bir yer isminin koordinatlarının alanı.
057	data interchange, translingual	veri değişimi, diller arası	Belirli bir dile bağlı olmayan ölçünleştirilmiş kodlar ve/veya terminoloji yoluyla veri değişimi (özellikle bilgisayar tarafından).
058	data item	veri birimi	Belirli bir → bilgisayar kaydındaki belirli bir → veri ögesinin değeri veya içeriği. <i>Örnek:</i> “tarih” için → veri alanında 29.10.23.

059	data portability	veri taşınabilirliği	Farklı bilgisayar sistemlerinde aynı verinin çalıştırılması ve/veya kullanılması imkânı.
060	default value	varsayılan değer	Bilgisayar işlemi sırasında, bir insan tarafından açık talimatlar verilmediğinde bilgisayar tarafından otomatik olarak seçilen bir seçenek.
061	defective alphabetic script	eksikli alfabetik yazı	<i>Bakınız</i> script, defective alphabetic.
062	descriptive term	betimleyici terim	→ Topoğrafik nesnelere nitelikleriyle birlikte (örneğin basılı bir haritada) gösteren, ancak → yer adı teşkil etmeyen bir kelime (genellikle ortak bir isim, sıfat veya ifade). <i>Örnek:</i> hava alanı; kanal; su kulesi; çok yıllık, mevsimsel (akarsular için).
063	designation	belirleme, gösterme	<i>Bakınız</i> descriptive term.
064	diacritic	ayırıcı işaret	Özgün → harf veya harflerin → ses birimsel değerini değiştirmek, ya da vurgu veya tonlamayı göstermek ya da iki kelimeyi birbirinden ayırt etmek için, bir harf veya harf gruplarının altına, üzerine veya ortasına koyulan genellikle küçük bir işaret. <i>Örnek:</i> Almanda ä, ö, ü, š ve č; Rus Kiril alfabesinde ш ve ч; İbranicede ה; Lehçede ł; Romencede ț; Fransızcadan ou (nereye) ile ou (veya)'yı karıştırmamak için. Ayrıca bakınız → belirtici .
065	diacritical mark, diacritical sign	ayırıcı işaret, ayırıcı gösterge	<i>Bakınız</i> diacritic.
066	dialect	lehçe	Belirli bir kelime, dil bilimsel yapı ve telaffuz grubuyla karakterize edilen ve tanımlanan bir → dilin bölgesel veya sosyal olarak ayırt edici çeşitliliği. → Lehçe ve → dil arasında ayırım

			yapmak zor olabilmektedir. Ayrıca bakınız → iki değişkelilik ; → yerli dili .
067	dictionary, geographical	sözlük, coğrafi	Her bir öge için tanımlayıcı veya açıklayıcı bilgiler veya betimleyici veriler sağlayan genellikle → alfabetik sıraya göre düzenlenmiş coğrafi terimler ve/veya isimler listesi.
068	digital data base	sayısal veri tabanı	<i>Bakınız</i> data base, digital.
069	digital toponymic data base	sayısal toponimik veri tabanı	<i>Bakınız</i> data base, digital toponymic.
070	diglossia	iki değişkelilik, iki dillilik	Tek bir → dilin iki farklı değişkesinin bir → dilsel toplulukta birlikte bulunduğu, birinin (“üst” değişke) genellikle daha resmî ve saygın ortamlarda; diğerinin (“alt”) değişke daha gayri resmî ortamlarda, özellikle günlük konuşmada kullanıldığı görece sabit dilsel durum. <i>Örnek:</i> Yunan Katharévoussa (“üst”) ve Dhimotiki (“alt”); Arapça el-fuş, ha ve al-‘ammīyah; İsviçre Almancası: Hochdeutsch ve Schwyzerdütsch. Daha geniş anlamda, Paraguay’da İspanyolca ve Guarani gibi iki alakasız dilin bir arada oluşu.
071	diglossic	iki değişkelilik ile ilgili olan	→ İki değişkelilik ile ilgili olan.
072	digraph	tek sesi oluşturan iki harf	Tek bir → ses birimini (fonem) temsil eden iki → harfin birbirini ardışık olarak takip ettiği bütünlük. <i>Örnek:</i> Flemenkçede /j /, sj; Fransızcada ch; İngilizcede sh. Bazı dillerde, bunlar alfabetik listede ayrıca yer alır. Örneğin; İspanyolcada ll; Çekçe ve Slovakçada ch gibi. Ayrıca bakınız → birleştirmeli yazım .
073	diphthong	ikili ünlü	Tek seslemede iki (veya üçlü ünlüde, üç) ses öğelerinin kombinasyonu. <i>Örnek:</i> Almancada /ai, ei için “bei”; İngilizcedeki “time” için i.

074	donor language	kaynak dil	<i>Bakınız</i> language, source.
075	donor script	kaynak yazı	<i>Bakınız</i> script, source.
076	endonym	endonim	Bir coğrafi nesnenin ait olduğu yerdeki dillerden birindeki ismi. <i>Örnek:</i> Vārāṇasī (Benares değil); Aachen (Elya-Şapel değil); Krung Thep (Bangkok değil); al-Uqşsur (Luksor değil); Teverya (Tiberya değil).
077	endonym, standardized	endonim, ölçünleştirilmiş	Bir isim yetkilisi tarafından onaylanmış → endonim , <i>Örnek:</i> → yerine kullanılan isimler arasında Hull ve Kingdom upon Hull (İngiltere), ikincisi ölçünlendirilmiş hâlidir.
078	entity, topographic	varlık, topoğrafik	<i>Bakınız</i> topographic feature.
079	eponym	eponim	Bir şahıs ya da şahıs grubu adından oluşmuş yer, halk, nesil adı. <i>Örnek:</i> Santiago’da Iago (James); Everest Dağı’nda Everest; Wādī Mūsa’da Musa. Fransızcadaki karşılığı etnonimdir.
080	epotoponym	epotoponim	Yaygın bir adın temelini veya kökenini teşkil eden bir → yer adı . <i>Örnek:</i> (sherry için (İspanyol şarabı)) Jerez (İspanya’da bu şarabın yapıldığı şehir); (Olimpiyat için) Olimpíya; Arapçada Portekiz al-Burtughāl, (Burtuqāl, ayrıca Burtuqān, örneğin Arapçada portakal)
081	exonym	egzonim	→ Bir coğrafi nesneyin ait olduğu ülkenin ana dilinden farklı olarak başka bir dildeki yazılışına verilen isimdir. <i>Örnek:</i> Warszawa’nın İngilizce egzonimi Warsaw ve Türkçe egzonimi Varşova’dır; London’ın Fransızca egzonimi Londres, Türkçe Londra’dır; Milano’nun Almanca egzonimi Miland’dır. Moskva, Москва’nın Latin harflerine göre yazılışdır,

			egzonimi değildir. Pekin'in Pinyin alfabesine göre yazımı da egzonimi değildir; ancak Pekin bir egzonimdir. BM egzonim kullanımının uluslararası kullanımda asgari düzeyde olmasını önermektedir. Ayrıca bakınız → isim, geleneksel.
082	extraterrestrial feature	dünya dışı nesne	<i>Bakınız</i> feature, extraterrestrial.
083	extraterrestrial name	dünya dışı isim	<i>Bakınız</i> name, extraterrestrial.
084	false generic element	suni kapsayıcı öge	<i>Bakınız</i> generic element, false.
085	feature class	nesne sınıfı	<i>Bakınız</i> class, feature.
086	feature name	nesne ismi	<i>Bakınız</i> toponym.
087	feature, cultural	nesne, kültürel	<i>Bakınız</i> feature, man-made.
088	feature, extraterrestrial	nesne, dünya dışı	Dünya dışındaki herhangi bir gezegende ya da uyduda bulunan topoğrafik nesnelere . <i>Örnek:</i> aydaki krater.
089	feature, geographical	nesne, coğrafi	Dünya yüzeyindeki topoğrafik nesnelere .
090	feature, hydrographic	nesne, hidroğrafik	Sudan oluşan ya da esas olarak su ile ilişkili olan ve kara içermeyen → topoğrafik nesne . <i>Örnek:</i> göl; yer altı kaynakları; fakat ada değil.
091	feature, man-made	nesne, insan yapımı	İnsanlar tarafından yapılmış ya da önemli ölçüde değiştirilmiş → topoğrafik nesne . <i>Örnek:</i> kanal, yol, yerleşim yeri. Tamamlayıcı terim: → nesne, doğal .
092	feature, natural	nesne, doğal	İnsanlar tarafından yapılmamış ya da önemli ölçüde değiştirilmemiş → topoğrafik nesne . <i>Örnek:</i> nehir (ancak kanal değil); orman (ancak ekili değil) Tamamlayıcı terim: → nesne, insan yapımı .
093	feature, physical	nesne, fiziksel	Görsel olarak gözlemlenebilen → topoğrafik nesnelere . <i>Örnek:</i> dağ, nehir, yol, bina; ancak

			işaretlenmemiş siyasi sınırlar değil.
094	feature, topographic	nesne, topoğrafik	Dünya yüzeyinin veya fark edilen bir özelliğe sahip başka bir gezegenin veya uydunun bir kısmı.
095	feature, undersea	nesne, deniz altı	Bir okyanus veya deniz yüzeyinin altında yer alan ve fark edilen bir özelliğe sahip olan kısım. <i>Örnek:</i> Dogger Bank, Mariana Çukuru.
096	field, data	alan, veri	<i>Bakınız</i> data field.
097	file format	dosya formatı	<i>Bakınız</i> format, file.
098	file, computer	dosya, bilgisayar	Organize edilmiş, sıralanmış ve adlandırılmış → bilgisayar kayıtları toplamı.
099	firmware	donanım yazılımı	Bir bilgisayarın ana kartına veya işlemcisi üzerine programlanmış ve bilgisayara yerleştirilmiş veya sabitlenmiş → program ya da işlemler. → Yazılım komutları ile değiştirilemez.
100	font	font	Belirlenen türde, stilde ve boyutta yazı karakteri. <i>Örnek:</i> 12- punto kalın Times New Roman;
101	format	format	Yazılı ya da basılı bir dokümanın boyutu ya da genel düzenlemesi. Ayrıca bakınız → format, dosya.
102	format, computer	format, bilgisayar	<i>Bakınız</i> format, file.
103	format, file	format, dosya	Bir → bilgisayar dosyasında verinin düzenlenmesi (örneğin: kayıtlar ve alanlar, sayısal ve → alfa sayısal , sabit ya da gezer nokta vb.). Genellikle basitçe format olarak adlandırılır.
104	full title	tam isim	<i>Bakınız</i> long form (of a name).
105	gazetteer	yer adları sözlüğü	Konumlarını ve tercihen değişken isimlerini → topoğrafik nesnelərini ve diğer betimleyici ya da

			betimleyici bilgileri de içeren alfabetik ya da sıra sayılı olarak düzenlenmiş → yer adları listesi.
106	gazetteer, index	yer adları sözlüğü, dizin	Buldukları kaynağa rehberlik eden, ek verilere sahip olan veya olmayan → yer adları listesi. <i>Örnek:</i> bir atlasla eklenen yer adları sözlüğü dizini.
107	gazetteer, multilingual	yer adları sözlüğü, çok dilli	Belirli bir topoğrafik nesne için, farklı dillerde allonimleri gösteren tam olarak ölçünleştirilmemiş → yer adları sözlüğü . <i>Örnek:</i> Atina (Athína), Moskova (Moskva).
108	gazetteer, multiscriptual	yer adları sözlüğü, çok yazılı	İki (çift yazılı) veya daha fazla farklı → yazı türü ya da → yazı dizgesinde → yer adları sunan → yer adları sözlüğü . <i>Örnek:</i> Αθήνα, Athina; נצרת, Nazareth; Владивосток, Vladivostok.
109	gazetteer, place names	yer adları sözlüğü, yer isimleri	Kimi zaman yerleşim yeri listeleri için kullanılan terim. Ayrıca bakınız → isim, yer (b) .
110	generic element	kapsayıcı öge	Bir → yer adının bir → kapsayıcı öge den oluşan kısmı. <i>Örnek:</i> <u>Port-au-Prince</u> ; <u>Sierra Nevada</u> ; <u>Newport</u> . Kapsayıcı ögenin, ismini taşıdığı ögenin nesne türünü veya sınıfını göstermesi gerekmez. Ayrıca bakınız → sunî kapsayıcı öge . Tamamlayıcı terim: → Özel öge .
111	generic element, false	kapsayıcı öge, sunî	→ Kapsayıcı öge , ismini taşıdığı ögenin nesne sınıfını göstermez. <i>Örnek:</i> <u>Mount Isa</u> , ‘ <u>Ayn as-Sultân</u> , <u>Redhill</u> and <u>Rio de Janeiro</u> hepsi, sırasıyla dağ, kaynak, tepe ya da nehir değil yerleşim yerleridir.
112	generic term	kapsayıcı terim	Bir → topoğrafik nesneyi , özel adı ile değil, nitelikleri açısından tanımlayan yaygın ad. <i>Örnek:</i> dağ, sıradağ, san, shan, dagh,

			jabal, har, nehir, wadi. Bir → yer adının bir parçasını oluşturuyor olabilir; bakınız → kapsayıcı öge Ayrıca bakınız → kapsayıcı öge, suni.
113	geographical dictionary	coğrafi sözlük	<i>Bakınız</i> dictionary, geographical.
114	geographical entity	coğrafi varlık	<i>Bakınız</i> feature, geographical.
115	geographical feature	coğrafi nesne	<i>Bakınız</i> feature, geographical.
116	geographical name	coğrafi ad	<i>Bakınız</i> name, geographical.
117	geographical names standardization	coğrafi adların ölçünleştirilmesi	<i>Bakınız</i> standardization, geographical names.
118	geographic information system (GIS)	coğrafi bilgi sistemi (CBS)	Coğrafi → verinin girdi, işlem ve çıkışını birleştiren, genellikle harita ve → yer adları içeren sayısallaştırılmış çok amaçlı sistem.
119	GIS	CBS	<i>Bakınız</i> geographic information system.
120	glossary	sözlükçe	Sıralanan öğelerle ilgili olarak açıklayıcı veya betimleyici bilgiler içerebilen belirli bir çalışma alanı veya ilgi alanıyla ilgili özel terimler listesi. <i>Örnek:</i> coğrafi terimlerin ölçünleştirilmesine ilişkin terimler sözlükçesi.
121	grammar	dil bilgisi, gramer	Bir → dilin resmî biçimsel özelliklerini ve bunların birleşimini, referanslarını ve yorumlamalarını yöneten kuralları içeren çalışma alanı.
122	grapheme	yazı birimi, grafem	Belirli bir → dilde bir → ses biriminin (fonem) yazılı gösterimi. <i>Örnek:</i> J → yazı birimi , İngilizcede /dʒ/ ve Fransızcada /ʒ/ → ses birimine (fonem) tekabül eder.
123	graphic form	yazılı biçim	→ Ayrııcı işaretler de dâhil olmak üzere, isim gibi herhangi bir dilsel ögeyi temsil eden yazılı veya basılı → karakter veya

			karakterler. Sözlü ve sayısal biçimlerden farklıdır.
124	graticule	enlem boylam şebekesi	<i>Bakınız</i> coordinates, geographical (a).
125	grid, topographic	şebeke, topoğrafik	<i>Bakınız</i> coordinates, rectangular (a).
126	guidelines, toponymic	ana esaslar, toponimik	Bir ülkenin → yer adlarının → ölçünleştirilmesini ve bunların haritalarda ve → yer adları sözlüklerinde gösterilmesine ilişkin kurallar bütünü.
127	hardware	donanım	Bilgisayarın kendisini (merkezî işlem birimi, CPU) ve monitörler, diskler, teyp konsolları, yazıcılar, çiziciler, sayılaştırıcılar, tarayıcılar vs. gibi tüm çevresel girdi ve çıktı aygıtlarını ifade eder. Tamamlayıcı terim: → yazılım.
128	historical name	tarihî isim	<i>Bakınız</i> name, historical.
129	hodonym	hodonim (sokak ismi)	<i>Bakınız</i> odonym.
130	homonym	eş adlı, sesteş	Farklı → topoğrafik nesnelere gösteren iki veya daha fazla aynı → yer adı. <i>Örnek:</i> Monaco (Principauté de) ve Monaco (di Baviera), Münih'in İtalyanca → egzonimidir.
131	hydrographic feature	hidrografik nesne	<i>Bakınız</i> feature, hydrographic.
132	hydronym	akarsu adları ismi	Bir → hidrografik nesneye verilen → yer adı.
133	hyphenization, also hyphenation	tire ile birleştirme	(a) Yer adları biliminde, bir → birleşik ismin iki veya daha fazla ögesini tire ile birleştirmek; normalde → yer adları sözlüğü gibi → alfabetik sıralı kelimelerin sıralarının değişmesini önler. <i>Örnek:</i> Höhr-Grenzhausen; Tel-Aviv; Pointe-Sapin-Centre.

			(b) Bir kelimenin seslemleri arasına ya da kelimelerin arasına tire koyma.
134	ideogram	ideogram, kavram yazı	(a) Bir şeyi veya bir fikri simgeleyen, ancak bunun için özel bir kelime içermeyen yazılı simge. Bazı yazarlar tarafından → logogramlar için kullanılır. (b) Mısır hiyerogliflerinde (kümelenmiş) → fonogramların anlamını belirten belirleyici.
135	ideographic script	kavramsal yazı	<i>Bakınız script, logographic.</i>
136	index, names	dizin, isimler	<i>Bakınız index, toponymic.</i>
137	index, place names	dizin, yer isimleri	<i>Bakınız index, toponymic.</i> Bazen sadece yerleşim yerleri için kullanılır. Ayrıca bakınız → yer ismi.
138	index, toponymic	dizin, toponimik	Konumla ilgili veriler haricinde fazla bilgi içermeyen veya çok az ek bilgi içeren sıralı → yer adları.
139	indigenous language	yerli dili	<i>Bakınız language, indigenous.</i>
140	indigenous name	yerli isim	<i>Bakınız name, indigenous.</i>
141	interactive processing	interaktif işlem	Bir bilgisayar sisteminde, bilgileri hemen değiştirmek, almak ve/veya göstermek için → program ve → verilerle doğrudan etkileşime geçme işlemi. Genellikle bir bilgisayar ekranında yapılır. Tamamlayıcı terim: → yığın işlem.
142	interface	arayüz	İki farklı bilgisayar sisteminin veya bölümlerinin birleştiği veya kesiştiği ortak bir sınır. Mekanik veya elektronik olabilir ve ayrıca insanlar ve bilgisayarlar arasındaki etkileşim olarak da adlandırılır.

143	international phonetic alphabet IPA	uluslararası fonetik alfabe IPA	→ Fonetik yazılı suret için uluslararası kabul görmüş simgeler grubu. Bazı IPA imleme örnekleri: İngilizce “sing” kelimesindeki “ng” sesi için [ŋ] ; İngilizce “sh” sesi için [ʃ]; “art” kelimesindeki “a” için [ɑ] ancak “any” ifadesindeki “a” için [ɛ]; Fransızca “Suisse” kelimesindeki “u” için [u].
144	international standardization	uluslararası ölçünleştirme	<i>Bakınız</i> standardization, international, geographical names.
145	language	dil	Bu sözlükçe bağlamında kelimeler, telaffuzları ve bunları birleştirme yöntemleri de dâhil olmak üzere, geniş bir topluluk tarafından kullanılan bir sözlü iletişim aracı.
146	language, colloquial	dil, günlük konuşma	Resmî olmayan → konuşmada kullanılan → dilin şekli; resmî konuşma ve yazışma dilinden oldukça farklıdır. Ayrıca bakınız → lehçe → iki değişkelilik .
147	language, donor	dil, kaynak	<i>Bakınız</i> language, source.
148	language, indigenous	dil, yerli	Belirli bir bölgeye özgü → dil .
149	language, literary	dil, yazın	Edebiyat eserleri için arzu edilen ölçünlü olarak kabul edilen bir → dilin yazılı hâli. Resmî konuşmanın temelini de oluşturabilir. <i>Örnek:</i> günlük lehçelere karşılık Arapça Naḥwī. Ayrıca bakınız → iki değişkelilik .
150	language, minority	dil, azınlık	Belirli bir bölgede devlet yönetiminin → resmî dilinden farklı olan ve ulusal bir azınlık tarafından konuşulan → dil . Resmî ya da gayriresmî olabilir. <i>Örnek:</i> Finlandiya’da İsveççe, Fransa’da Bretonca, Hollanda’da Friz dili.

151	language, national	dil, ulusal	Belirli bir ülkede veya toprakları içerisinde belirli bölgelerde yaygın olarak konuşulan güncel ve çoğu zaman konuşanlarının kimliğini temsil eden → dil . → Resmî dil statüsüne sahip olabilir veya olmayabilir. <i>Örnek:</i> İsviçre'nin bazı bölgelerinde Reto-Romanca (Rätoromanisch).
152	language, non-official or unofficial	dil, resmî olmayan veya gayiresmî	Yaygın olarak kullanılmasına rağmen belirli bir resmî siyasi merci tarafından resmî olarak onaylanmış olmayan bir → dil . <i>Örnek:</i> Lübnan'da Fransızca; İsrail'de İngilizce.
153	language, official	dil, resmî	Devlet veya devletin parçası gibi belirli bir siyasi merci tarafından yasal olarak kabul edilen ve idari dil olarak kullanılan bir → dil . <i>Örnek:</i> Şili'de İspanyolca; Alto Adige'de (İtalya) İtalyanca ve Almanca.
154	language, principal	dil, asıl	Birden fazla → dilin konuşulduğu bir → dilsel toplulukta çoğunluğun konuştuğu dil. <i>Örnek:</i> Alto Adige'de (İtalya) İtalyanca yerine Almanca; Galler'de Galce yerine İngilizce.
155	language, receiver	dil, alıcı	<i>Bakınız</i> language, target.
156	language, source	dil, kaynak	Bir ismin → hedef dil olan başka bir dile dönüştürüldüğü ya da hedef dil tarafından kabul edildiği → dil . <i>Örnek:</i> Rusçadan Çinceye → dönüştürmede , Rusça kaynak dildir.
157	language, standard	dil, ölçünlü	Resmî olarak atanmış ya da genel kabul gören yetkili bir makam tarafından doğru kabul edilen veya böyle bir makamın mevcut olmaması hâlinde genellikle bir → dilsel toplulukta doğru olarak kabul gören konuşma ve/veya yazı şekli. <i>Örnek:</i> Almanca -

			Hochdeutsch; Felemenkçe - Algemeen Beschaafd Nederlands.
158	language, target	dil, hedef	Bir yer adının → kaynak dilden alındığı veya dönüştürüldüğü dil. <i>Örnek:</i> Arapçadan Fransızcaya → dönüştürmede , Fransızca hedef dildir.
159	language, vehicular	dil, aracı	Farklı → dilsel topluluklar arasındaki iletişimde kullanılan dil. <i>Örnek:</i> İngilizce, sivil havacılık alanında dünyanın çoğu yerinde aracı dildir.
160	letter	harf	Bir → alfabede bir birim veya → karakter olarak işlev gören yazılı simge.
161	letter, basic	harf, temel	Bir → harfin → ayırıcı işaretler içermeyen temel biçimi. <i>Örnek:</i> Lehçe ł harfine karşılık l; İzlandaca Ð harfine karşılık D.
162	letter, consonant	harf, ünsüz (sessiz)	Bir → alfabede ünsüzü temsil eden → harf . <i>Örnek:</i> Latince b, d; Yunanca β, δ; Tayca ข, ฉ; Arapça ب, د; Korece ㅂ, ㅈ.
163	letter, vowel	harf, ünlü (sesli)	Bir → alfabede ünlüyü temsil eden → harf . <i>Örnek:</i> Latince a, e, i, o, u; Yunanca α, ε, η, ι, ο, υ, ω; Rusça а, е, и, о, у; İbranice ו; Tayca ɤ, Korece ㅏ, ㅑ.
164	lettering, map	yazı, harita	(a) → Alfabetik bir yazı dizgesinde → harita yazısı . Daha geniş anlamda harita yazısı . (b) (→ Alfabetik) yazının haritaya yerleştirilmesi.
165	lettering, multilingual	yazı, çok dilli	→ Çok dilli haritalardaki → kartografik yazılar .
166	lettering, multiscriptual	yazı, çok yazılı	→ Çok yazılı haritalardaki → kartografik yazılar .

167	letters, cardinal	harfler, asal	Belirli bir → yazıda mevcut olan ve o yazıyı kullanan → alfabelerde bulunan → harfler . <i>Örnek:</i> Latin alfabesinde örneğin K, Q, X haricindeki harfler; Fars alfabesindeki geleneksel Arapça harfler. Tamamlayıcı terim: → harfler, özel .
168	letters, special	harfler, özel	Belirli bir dilin alfabesinde bu dile özgü olup aynı yazıyı kullanan çoğu → alfabede bulunmayan → harfler . <i>Örnek:</i> Danimarkaca ø; İzlandaca þ; Almanca ß; Farsça گ. Tamamlayıcı terim: → harfler, asal .
169	lexicon	sözlük	(a) Belirli bir dil veya ilgi alanı ile ilgili →sözlük veya → sözlükçe . (b) Bir bireyin, meslek grubunun veya uzmanlık alanının kelime hazinesi.
170	lexicon, logographic	sözlük, logografik	→ Logografik yazı → karakterlerinin sıralı listesi; → alfabetik yazıda → alfabenin ve → seslemsel yazıda → seslem yazısının karşılığı.
171	ligature	birleştirmeli yazım	İki → harfin birleşimiyle biçimlendirilen şekil veya art arda gelen seslerin tek ses olarak telaffuz edildiğine işaret eden birleşme çizgisi veya hat. <i>Örnek:</i> œ (o + e); <u>kh</u> , → Uluslararası Fonetik Alfabede /x/ olarak ya da Almancada <i>ach</i> sözcüğündeki <i>ch</i> olarak telaffuz edilir.
172	lingua franca	geçer dil	Farklı ana dilleri olan insanlar arasında iletişim için kullanılan yardımcı dil. <i>Örnek:</i> Doğu Afrika'da Svahili dili, And bölgesinde Keçuva dili. Ayrıca bakınız. → karma dil .

173	linguistic area	dil alanı	<i>Bakınız</i> linguistic region.
174	linguistic community	dilsel topluluk	Ortak bir → dil veya → lehçede görece kolaylıkla sözlü iletişim kuran bir grup kişi.
175	linguistic region	dil bölgesi	Belirli bir dilin → resmî veya → asıl dil olduğu bölge. <i>Örnek:</i> Belçika'daki Flaman ve Valon bölgeleri.
176	linguistics	dil bilimi	İnsan dilinin → fonetik (ses bilgisi) , → fonoloji (ses bilimi) , → morfoloji (biçim bilimi) , → sentaks (söz dizimi) ve → semantik (anlam bilimi) de dâhil tüm yönlerini inceleyen bilim dalı.
177	literary language	yazın dili	<i>Bakınız</i> language, literary.
178	local name	yerel isim	<i>Bakınız</i> name, local.
179	logogram	logogram	→ Ses birimlerine (fonem) veya → seslemlerine ayrılmadan sözcük gibi bütün ve bağımsız bir → biçim birimini (morfem) temsil eden yazılı simge veya simgelerden oluşan birleşim. <i>Örnek:</i> Zhong (orta) için Çince 中; san veya yama (dağ) için Japonca 山.
180	logographic	logografik	→ Logogramlardan oluşan veya → Logogramlarla ilgili olan.
181	logographic lexicon	logografik sözlük	<i>Bakınız</i> lexicon, logographic.
182	logographic script	logografik yazı	<i>Bakınız</i> script, logographic.
183	long form (of a name)	(bir ismin) uzun biçim(i)	Bir yer adının tüm bileşenleri dâhil olmak üzere tam adı (özellikle ülke adları). <i>Örnek:</i> Ürdün Haşimi Krallığı için Al-Mamlakah al-Hâshimīyah al-Urdunīyah; Çin Halk Cumhuriyeti için Zhonghua Renmin Gongheguo. Tamamlayıcı terim: →(ismin) kısa biçim(i) ; yukarıdaki örnekler için Al-Urdun (Ürdün); Zhongguo (Çin).
184	lunar name	ay adı	<i>Bakınız</i> name, lunar.

185	man-made feature	insan yapımı nesne	<i>Bakınız</i> feature, man-made.
186	map lettering	harita yazısı	<i>Bakınız</i> lettering, map.
187	map, multilingual	harita, çok dilli	Farklı → dillerde belirli bir topoğrafik nesneyin tam olarak → ölçünleştirilmemiş → takma adları gösteren haritalar. <i>Örnek:</i> Atina, Athína; Moskova, Moskva.
188	map, multiscriptual	harita, çok yazılı	→ Yer adlarının iki (iki yazılı) veya daha fazla → yazı tipinde veya → yazı dizgelerinde gösterildiği haritalar. <i>Örnek:</i> Αθήνα, Atina; נצרת, Nazaret; Владивосток, Vladivostok.
189	map script	harita yazısı	Haritada betimleyici terimler ve nokta ve eş yükselti eğrileri gibi → yer adlarını ve diğer sözel ve sayısal öğeleri gösteren harita. Ayrıca bakınız → yazı, harita .
190	map script, multilingual	harita yazısı, çok dilli	→ Çok dilli haritalardaki → harita yazıları .
191	map script, multiscriptual	harita yazısı, çok yazılı	→ Çok yazılı haritalardaki → harita yazıları .
192	map, thematic	harita, tematik	Belirli bir konu üzerine çizilmiş ve sadece dünyanın yüzey şeklini göstermeyen coğrafi haritalar. <i>Örnek:</i> Jeolojik harita, tarihî harita, havayolları haritası. Tamamlayıcı terim: → topoğrafik harita .
193	map, topographic	harita, topoğrafik	Dünyanın, ayın veya herhangi bir gezegenin veya uydularının yüzeyini ve → doğal ve → insan yapımı → topoğrafik nesnelere gösteren harita. Tamamlayıcı terim: → harita, tematik .
194	maritime name	deniz adı	<i>Bakınız</i> name, maritime.
195	marker	belirtici	Bir → ses birimi (fonem) , → biçim birimini (morfem) veya dilin diğer öğelerini temsil eden yazılı simge. Sadece bağımsız bir → harf veya → hece

			yazısı ile birlikte kullanılır. <i>Örnek:</i> Arapçada şedde (iki kez okunması gereken ünsüzün üstüne konulan belirtici).
196	marker, vowel	belirtici, ünlü	→ Eksikli alfabetik yazıda bir → ünlüyü temsil etmek için kullanılan → belirtici . <i>Örnek:</i> Arapça ‘, ◌, ◌ (a, i, u); İbranice ◌, ◌, ◌ (a, e, i, o, u); Tayca ◌, ◌, ◌ (a, i, u).
197	menu, computer	başlangıç menüsü, bilgisayar	Genellikle bilgisayar ekranında yazılı ya da → alfa sayısal biçimde sıralanan ve bir kullanıcının seçeneklerini sıralayan liste.
198	minority language	azınlık dili	<i>Bakınız</i> language, minority.
199	minority name	azınlık ismi	<i>Bakınız</i> name, minority.
200	modified character	değiştirilmiş karakter	<i>Bakınız</i> character, modified.
201	morpheme	morfem, biçim birimi	→ Dil bilgisinde en küçük ayırt edici birim; kelimelerin bileşiminde en küçük işlevsel birim. <i>Örnek:</i> İngilizcede “names” (isimler) kelimesi bağımsız bir biçim birim (morfem) olan “name”den (isim) ve ona bağlı çoğulu bildiren biçim birimi (morfem) “s”den (ler) meydana gelir.
202	morphological	morfolojik, biçim bilimsel, yapı bilimsel	→ Biçim bilimi ile ilgili olan.
203	morphology	morfoloji, biçim bilimi, yapı bilimi	Bir dilde sözcüklerin yapısını ve biçimini ele alan → dil bilgisi dalı.
204	mother tongue	ana dil	Aile içinde öğrenilen ilk dil.
205	multilingual gazetteer	çok dilli yer adları sözlüğü	<i>Bakınız</i> gazetteer, multilingual.
206	multilingual map	çok dilli harita	<i>Bakınız</i> map, multilingual.
207	multiscriptual gazetteer	çok yazılı yer adları sözlüğü	<i>Bakınız</i> gazetteer, multiscriptual.
208	multiscriptual map	çok yazılı harita	<i>Bakınız</i> map, multiscriptual.
209	name	isim, ad	a) <i>Bakınız</i> noun, proper b) Bu sözlükçenin özel bağlamında: bir → yer adı .

210	name, alternative	isim, alternatif	<i>Bakınız</i> allonym.
211	name, approved	isim, kabul edilmiş	<i>Bakınız</i> name, standardized.
212	name, composite	isim, birleşik	Bir → kapsayıcı öge ve bir → özel ögeden veya birden fazla kelimeli bir özel ögeden oluşan → yer adı . <i>Örnek:</i> Mount Cook; Newport; Newfoundland; Kemijoki; Rostov na Donu; Sierra Nevada Oriental; Stoke on Trent. Tamamlayıcı terim: → isim, yalın sözcük .
213	name, compound	isim, bileşik	<i>Bakınız</i> name, composite.
214	name, conventional	isim, geleneksel	<i>Bakınız</i> exonym.
215	name, extraterrestrial	isim, dünya dışı	→ Dünya dışı bir nesne ile ilgili bir → yer adı . <i>Örnek:</i> Nix Olympica (Mars).
216	name, geographical	isim, coğrafi	Dünyadaki bir nesneye verilen → isim ; → topoğrafik isim veya yer adları için özel bir durumdur.
217	name, historical	isim, tarihî	Tarihî belgelerde bulunan ancak günümüzde kullanılmayan → yer adları . <i>Örnek:</i> Eboracum (, İngiltere’de York için); Mediolanum (İtalya’da Milano için); New Amsterdam (Amerika Birleşik Devletleri’nde New York için); Edo (Japonya’da Tokyo için).
218	name, indigenous	isim, yerli	Bir → yerli dilinde ya da yerli dilinden türemiş bir → yer adı . <i>Örnek:</i> Culabah (Aborijin dili, Avustralya), Empangeni (Zulu, Güney Afrika).
219	name, local	isim, yerel	Bir → dilsel topluluğun coğrafi olarak sınırlı bir kesimi tarafından bölgelerindeki bir nesne için kullanılan → yer adı . → Ölçünleştirilmiş isimden farklılık gösterebilir.

220	name, lunar	isim, ay	Ayın üstündeki nesnelere ile ilgili → yer adı . <i>Örnek:</i> Gagarin; Mare Tranquillitatis.
221	name, maritime	isim, deniz	Denizle ilgili → hidrografik nesnelere verilen isimler. <i>Örnek:</i> Estrecho de Magallanes, Bottenhavet/Selkâmeri, English Channel.
222	name, minority	isim, azınlık	Bir → azınlık dilindeki yer adı.
223	name, official	isim, resmî	Yasal olarak kurulmuş (ör. ulusal) bir → isim yetkilisi tarafından onaylanan ve yetki alanı içerisinde kullanılan bir → yer adı .
224	name, place	isim, yer	(a) <i>Bakınız</i> toponym. (b) Bazı yazarlar tarafından yerleşim yerleri için kullanılan → eş anlamlı sözcükler .
225	name, primary	isim, birincil	Yerel dil ve terimlerle ifade edilen betimleyici isimler. <i>Örnek:</i> Ar-Rub‘ al-Khālī (Rubülhali Çölü, Suudi Arabistan, kelime anlamıyla ‘boş yer’) Dasht-e Kavîr (Kebir Çölü, İran, kelime anlamıyla büyük çöl).
226	name, proper	isim, özel	<i>Bakınız</i> noun, proper.
227	name, simplex	isim, yalın sözcük	Genelde sadece belirli bir bileşenden oluşan tek kelimelik → yer adı . <i>Örnek:</i> Kyiv; Temuko; Malaî. Al-Qāhirah (Kahire) da yalın isimdir çünkü Arapçadaki al- tanımlığı bağımlı → biçim birimdir (morfem) , yani ayrılamayan tiresiz bir ön ektir. Tamamlayıcı terim → isim, birleşik .
228	name, standardized	isim, ölçünleştirilmiş	Belirli bir nesne için bir dizi → takma ad arasından kullanılması bir → isim yetkilisi tarafından tercih edilip onaylanan isim. Ancak tek bir

			nesneyin birden fazla ölçünleştirilmiş ismi bulunabilir. <i>Örnek:</i> Kaapstad ya da Cape Town (ancak Capetown değil.)
229	name, topographic	isim, topoğrafik	<i>Bakınız</i> → toponym .
230	name, traditional	isim, geleneksel	Bir → dilsel topluluk tarafından görece geniş kapsamda kullanılan ve genellikle geleneklerinde ve edebiyatında bulunan → egzonimler . <i>Örnek:</i> al-Iskandariyah (Arapça) yerine Alexandrie (Fransızca); Yerushalayim (İbranice) yerine Jerusalem (İspanyolca); Beijing (Çince) yerine Peking (İngilizce).
231	name, variant	isim, değişken	<i>Bakınız</i> allonym.
232	names authority	isim yetkilisi	(a) Devlet gibi yasal olarak oluşturulmuş bir varlık tarafından → yer adları bilimi alanında danışma işlevi gören ve/veya karar alma yetkisine sahip kişi, kurul ya da komisyon gibi bir organ. (b) → Ölçünleştirilmiş yer adları düzenlemekle yükümlü yetkili makam.
233	names conversion	isim dönüştürme	<i>Bakınız</i> conversion.
234	names index	isim dizini	<i>Bakınız</i> index, toponymic.
235	names survey	isim araştırması	<i>Bakınız</i> survey, toponymic.
236	names transformation	isimler dönüşümü	<i>Bakınız</i> transformation, names.
237	national language	ulusal dil	<i>Bakınız</i> language, national.
238	national standardization, geographical names	ulusal ölçünleştirme, coğrafi adlar	<i>Bakınız</i> standardization, national, geographical names.
239	natural feature	doğal nesne	<i>Bakınız</i> feature, natural.
240	noise, graphic	gürültü, yazılı/grafik	Yazılı bir mesajın net iletimini ya da alımını kısıtlayan, engelleyen ya da aksatan gürültü. <i>Örnek:</i> Televizyonda “karıncalanma”; Bir haritanın çok fazla yazılı detayla kaplı

			olması; harita yazılarının bulanık olması.
241	non-official language	gayriresmî dil	<i>Bakınız</i> language, non-official.
242	non-vocalized	ünlüleşmeme	→ Ünlüleşme içermeyen yazılı bir kelime ya da metin.
243	non-vowelled	ünlüleşmeme	<i>Bakınız</i> non-vocalized.
244	normalization	normalleştirme	<i>Bakınız</i> standardization.
245	noun, common	isim, tür (cins)	Herhangi bir varlığı, yeri ya da nesneyi tanımlayan kelimeler. <i>Örnek:</i> yer adları, yer adları sözlüğü, şehir.
246	noun, proper	isim, özel	Yalnızca bir bireyi, yeri ya da nesneyi tanımlayan kelimeler. <i>Örnek:</i> Ahmet, Pekin, Budapeşte.
247	odonym	yol ismi (özel)	Trafik yollarına verilen → özel isimler . <i>Örnek:</i> Via Appia (tarihî bir yol); Airway Amber (hava trafik yolu); M4, TEM (otoyol); Fleet Street; Piccadilly Circus; Darb al-Hajj (Haç yolu).
248	official language	resmî dil	<i>Bakınız</i> language, official.
249	onomastic	onomastika, özel adlar ve özellikle kişi adları bilimi	(a) → Özel adları inceleyen bilim dalı. (b) İsimlendirme fiili ya da süreci.
250	oronym	oronim (dağ ismi)	Dağ ya da tepe gibi topoğrafik yükseltelerin nesnelere verilen isim. <i>Örnek:</i> Matterhorn; Gaurīśankar; Fuji San; Sierra Madre.
251	ortography	ortografi	Kelimelerin belirli bir dil geleneğinin öngörülen kurallarına göre yazılışı.
252	phone	ses	→ Ses bilimi nde, konuşma akışında en küçük algılanabilir ses birimi; genellikle köşeli parantez içinde gösterilir. Belirli bir → ses birimi (fonem) → alt ses adı verilen farklı sesler tarafından gerçekleştirilebilir. <i>Örnek:</i> İspanyolca <i>saber</i>

			kelimesindeki “b” sesi için [β] kullanılmasına karşılık <i>Barcelona</i> kelimesindeki “b” harfi için [b] kullanılması.
253	phoneme	fonem , ses birimi	Bir → dilin → fonolojik yapısında anlamı değiştiren, genellikle taksim işaretiyle belirtilen en küçük ses birimi. <i>Örnek:</i> /b/; /p/; /ʃ/ (İngilizce Sh sesi için). Pratikte ise bir ses birimi (fonem) → alt ses adı verilen değişkenler tarafından gerçekleştirilir ve İspanyolcada <i>Barcelona</i> kelimesindeki [b] ve <i>saber</i> kelimesindeki [β], /b/ ses birimi için veya [e], [ẽ] ve [ɛ], /e/ ses birimi için farklı gerçekleştirmelerinde olduğu gibi genellikle köşeli parantezle ifade edilen değişkenlerden oluşur. Ayrıca bakınız → ses
254	phonemic	ses birimsel	→ Ses birimleri (fonem) ile ilgili olan.
255	phonetic, phonetical	fonetik, sesçil	→ Fonetik ile ilgili olan.
256	phonetics	fonetik, ses bilgisi	Konuşma dilinde kullanılan seslerin incelenmesi ve sınıflandırılması bilimi. En küçük fonetik birime → ses denir.
257	phonogram	ses yazım birimi, fonogram	(a) Sesleri temsil eden yazılı → karakter . (b) Özellikle belirli bir dilde, nesnenin anlamını değil isminin sesini temsil eden bir → piktogram . <i>Örnek:</i> Fonetik değerleri vs. ifade etmek için kullanılan Mısır hiyerogliflerinin piktogramları; örneğin □ (sandalye) nesnesini temsil eden sözcüğün ilk sesi olan p’yi ifade eder.
258	phonological	fonolojik, ses bilimsel	→ Fonoloji (ses bilimi) ile ilgili olan.

259	phonology	fonoloji, ses bilimi	Belirli bir → dil ya da karşılaştırma amacıyla iki ya da daha fazla dildeki konuşma seslerini ve bunların işlevlerini inceleyen bilim dalı.
260	physical feature	fiziksel nesne	<i>Bakınız</i> feature, physical.
261	pictogram	Piktogram, resim yazı	Bir nesneyi; nesnenin anlamını ya da söylenişini iletmek için yazılı-görsel benzerlik kullanarak ifade eden yazılı simge. Ayrıca bakınız → ses yazım birimi .
262	pidgin	karma dil	Yardımcı dil olarak geliştirilen, kelime hazinesi ve kullanım alanı dar olan ve → dil bilgisi ve → fonolojik yapı ve biçimi evrildiği → dil/dillerden daha basit olan görece sabit konuşma biçimi. <i>Örnek:</i> İngilizceyi temel alan Tok Pisin (Neo-Melanezya); Malezya-Endonezya’da kullanılan Bazaar Malay; Petit Mauresque (Fransızca’yı temel alır, Kuzey Afrika’da kullanılır); Fanagalo (Güney Afrika Zulu’dakullanılır). Bir → dilsel topluluğun → ana dili hâline gelen karma dillere kreol dil denir. Ayrıca bakınız → kreol .
263	pixel	piksel (görüntü ögesi)	“Görüntü Ögesi” anlamına gelen → kısma adı . → tarama modunda bir depolama ve görüntüleme birimidir.
264	place name	yer ismi	<i>Bakınız</i> toponym; name, place (b).
265	place name index	yer ismi dizini	<i>Bakınız</i> index, place names.
266	portability, data	taşınabilirlik, veri	<i>Bakınız</i> data portability.
267	principal language	asıl dil	<i>Bakınız</i> language, principal.
268	program, computer	program, bilgisayar	Bir bilgisayarı belirli görevleri yerine getirmesi için yönlendiren talimatlar dizisi. Tamamlayıcı terim: → veri ; bunlar bir program tarafından çalıştırılabilmektedir.

269	proper name	özel isim	<i>Bakınız</i> noun, proper.
270	proper noun	özel isim	<i>Bakınız</i> noun, proper.
271	radical, radix	köken, kök	(a) → Logografik bir → karakterin basit hâli. <i>Örnek:</i> anlam çeşitlerini temsil eden yaklaşık 240 temel Çince → karakterden biri. “Ođun” anlamına gelen karakter, diğer odun türlerini, ağaçları vs. ifade eden → logogramların temelini oluşturur. (b) <i>Bakınız</i> kök.
272	raster mode	tarama modu	Bir bilgisayarda, verilerin sütun ve satırlar hâlinde dizilmiş yoğun bir → piksel ızgarasında depolanması ve görüntülenmesidir. <i>Örnek:</i> Uydu görüntüleri normalde tarama modunda depolanır. Tamamlayıcı terim: → vektör modu .
273	receiver language	alıcı dil	<i>Bakınız</i> language, target.
274	receiver script	alıcı yazı	<i>Bakınız</i> script, target.
275	record, computer	kayıt, bilgisayar	Bilgisayar tarafından okunabilen tek bir belirli bir öge ile alakalı ve bir birim olarak kabul edilen ilgili → verilerin toplamı. <i>Örnek:</i> Tek bir yer adı ve ona ait koordinatlar, onaylanma tarihi ve kökeni gibi ilgili bütün veriler.
276	rectangular coordinates	dikdörtgensel koordinatlar	<i>Bakınız</i> coordinates, rectangular.
277	retranscription	geri yazılı sureti	Bir → yazılı suret sonucunun → kaynak dile geri dönüştürülmesi.
278	retransliteration	geri harf çevirisi	Bir → harf çevirisi sonucunun → kaynak yazıya geri dönüştürülmesi. Ayrıca bakınız → tersine çevrilebilirlik .
279	reversibility	tersine çevrilebilirlik	→ Harf çevirisi tablosunun bir özelliğidir. Yazılı bir ögenin bir → yazı ya da → yazı dizgesinden bir başkasına çevrilmesi ve akabinde özgün metinle aynı

			kalacak şekilde → kaynak yazıya geri çevrilebilmesidir.
280	romanization	Latin alfabesinde yazma	Latin alfabesinde olmayan yazıyı Latin alfabesinde → yazıya → dönüştürme . <i>Örnek:</i> Αθήνα → Athína; Москва → Moskva; بیروت → Bayrūt; אביב-תל → Tel-Aviv; ニホン → Nihon.
281	romanization key	Latin alfabesinde yazma anahtarı	Latin alfabesinde olmayan bir → yazının → karakterlerini , gerektiğinde ayırıcı işaretler de dâhil olmak üzere, Latin → alfabesinde karşılık gelen → harflerle birlikte listeleyen tablo. <i>Örnek:</i> Rus Kiril alfabesindeki щ harfi için Latin alfabesindeki şç; Yunancadaki Ψ için Latin alfabesindeki ps. → Harf Çevirisi Tablosunun özel bir durumu.
282	root	kök	→ Dil biliminde temel ögeyi ifade eder. <i>Örnek:</i> Bir kelimenin türediği köktür; Sami dillerinde üçlü sessiz harf öbekleri gibi, örneğin nazala kelimesindeki n z l (Arapça inmek demek) ya da yarad kelimesindeki y r d (İbranice inmek demek) ve bütün türevleri.
283	script	yazı	Belirli bir dilin yazımında ya da basımında kullanılan ve birbirlerinden yalnızca → yazı karakteri ve → fontlarından ötürü olmayacak şekilde başka gruptan farklı olarak kullanılan yazılı simgeler grubu. Farklı yazı grupları → yazı dizgelerini oluşturur. <i>Örnek:</i> Latince, Yunanca, Kiril, Arapça, Korece, Tayca ve İbranice yazılar → alfabetik yazı dizgesine; Amharca, Japonca Kana ve İnuktitut (Eskimo dili) yazıları → seslemsel yazı dizgesine; Çince Han ve Japonca Kanji

			yazılıyrsa → logografik yazı dizgesine aittir.
284	script, alphabetic	yazı, alfabetik	→ Alfabetik → yazı dizgesine ait olan ve ilke olarak tek bir → harf veya → tek sesi oluşturan iki harf ya da → tek sesi oluşturan üç harfin tek bir → ses birimini (fonem) veya → ikili ünlüyü temsil ettiği yazı. <i>Örnek:</i> Latince, Yunanca, Kiril, Tayca, Arapça ve İbranice alfabetiktir fakat son ikisi → eksiklidir yani çoğunlukla → ünsüz harflerden oluşan bir yazıdır. (Alfabetik) Korecede harfler, yazılı bakımdan genel hatlarıyla kare seslemsel birimler hâlinde düzenlenmiştir.
285	script, consonant	yazı, ünsüz	<i>Bakınız</i> script, defective alphabetic.
286	script, defective alphabetic	yazı, eksikli alfabetik	Harflerin tamamıyla ya da ağırlıklı olarak → ünsüzlerden oluştuğu, → ünlülerin yalnızca ya da öncelikli olarak → ünsüz harflerin üstündeki, altındaki ya da içindeki nokta ve çizgiler biçimindeki harf olmayan → belirticilerle temsil edildiği → alfabetik yazı. <i>Örnek:</i> Arapça ve İbranice. Ayrıca bakınız → ünlü belirtici.
287	script, donor	yazı, kaynak	<i>Bakınız</i> script, source.
288	script, ideographic	yazı, kavramsal	<i>Bakınız</i> script, logographic .
289	script, logographic	yazı, logografik	→ Logogramlardan oluşan ve → logografik → yazı dizgesine ait olan bir → yazı. <i>Örnek:</i> Çince, Japonca Kanji alfabesi.
290	script, map	yazı, harita	<i>Bakınız</i> map script.
291	script, original	yazı, özgün	<i>Bakınız</i> script, source.
292	script, receiver	yazı, alıcı	<i>Bakınız</i> script, target.
293	script, source	yazı, kaynak	Bir → yer adının oluşturulmasına ve → hedef yazı olarak adlandırılan başka bir yazıda kullanılmak üzere dönüştürülebilmesine temel sağlayan → yazı.

294	script, syllabic	yazı, seslemsel	→ Karakterlerin hepsinin ya da çoğunluğunun her birinin heceyi temsil ettiği → seslemsel → yazı dizgesine ait bir → yazı . <i>Örnek:</i> Etiyopya Amharcası; Japon Katakana ve Hiragina; İnuktitut → seslemseldir . Korece alfabetik olsa da hem yazılış hem de görsel bakımından seslemseldir.
295	script, target	yazı, hedef	Bir → yer adının → kaynak yazısından dönüştürüldüğü → yazıdır . Ayrıca bakınız → harf çevirisi . <i>Örnek:</i> Yunancanın → Latin alfabetesinde yazıldığı Latin yazısı.
296	segment	segment	→ Dil biliminde konuşma akışında tanımlanabilecek herhangi bir ayırık birim. <i>Örnek:</i> → ses birimleri (fonem) ; → ünsüzler ; → ünlüler .
297	semantics	semantik, anlam bilimi	→ Dil biliminin anlamla ilgilenen dalı.
298	sequence rules	sıralama kuralları	→ Harf , → hece yazısı ve → logogramların dizilimine göre sözcüklerin (örneğin yer adları sözlüğünde → yer adları) nasıl sıralanması gerektiğini belirleyen kurallar. Tireli kelimelerin yanı sıra, özellikle Almandaki ä, ö, ü, ß ve İspanyolcadaki ll, ñ gibi → belirtici veya → ayırıcı işaretli → alfabe veya harflerde yaygın şekilde alıntılama yapılırken harflerin çıkartılmasından dolayı sorunlar yaşanabilmektedir.
299	short form (of a name)	(bir ismin) kısa biçim(i)	Yer adları biliminde, bir ismin kısaltılmış veya kısa hâli. <i>Örnek:</i> Çin Halk Cumhuriyeti için Çin; Ürdün Haşimi Krallığı için Ürdün. Tamamlayıcı terim: → uzun biçim .

300	short title	kısa başlık	<i>Bakınız</i> short form (of a name).
301	sign, diacritical	işaret, ayırıcı işaretli	<i>Bakınız</i> diacritic.
302	simplex name	yalın sözcük, isim	<i>Bakınız</i> name, simplex.
303	simplified character	yalınlaştırılmış karakter	<i>Bakınız</i> character, simplified.
304	software	yazılım	Bir bilgisayar sisteminin işletimiyle ilgili → program , işlem ve → veriler . Tamamlayıcı terim: → donanım .
305	source language	kaynak dil	<i>Bakınız</i> language, source.
306	source script	kaynak yazı	<i>Bakınız</i> script, source.
307	specific element	özel öge	→ Kapsayıcı terim teşkil etmeyen ve aynı → nesne sınıfına ait diğerlerinden ayrılan bir → yer adının bir kısmı. Bir → tanımlık ve/veya diğer dilsel öğelerini içerebilir. <i>Örnek:</i> Port Elizabeth; Rio Negro; Cape of Good Hope.
308	speech	konuşma	→ Dilin sözlü olarak ifadesi.
309	speech community	dil topluluğu	Ortak bir → dil veya → lehçede görece kolaylıkla sözlü iletişim kuran bir grup kişi.
310	standard language	ölçünlü dil	<i>Bakınız</i> language, standard.
311	standardization	ölçünleştirme	(a) Uygun bir yetkili tarafından belirli bir dizi ölçün veya kuralın belirlenmesi, örneğin → yer adlarının yeknesak ifadesi için. (b) → Yer adı gibi bir ögenin bu tür kurallara uygun olarak ifade edilmesi.
312	standardization, geographical names	ölçünleştirme, coğrafi adlar	Bir veya birden fazla → ismin , doğru yazılış biçimleriyle birlikte belirli bir → coğrafi nesne için kullanılması ve kullanımları için koşullar oluşturularak bir → isim yetkilisi tarafından belirlenmesi. Daha geniş anlamda, → yer adlarının ölçünleştirilmesi.
313	standardization, international,	ölçünleştirme, uluslararası, coğrafi adlar	Dünya'daki tüm → coğrafi adların (1) (daha geniş anlamda → dünya dışı nesnelere → yer

	geographical names		adları) → ulusal ölçünleştirme ve/veya (2) farklı diller ve yazı dizgeleri arasındaki benzerlikleri içerecek şekilde uluslararası sözleşme yoluyla-yazılı ve sözlü ifadelerinde asgari düzeyde kullanışlı yeknesaklığı elde etmeyi hedefleyen faaliyet.
314	standardization, national, geographical names	ölçünleştirme, ulusal, coğrafi adlar	Devlet gibi bir ulusal varlığın kendi bölgesi içindeki → coğrafi adların → ölçünleştirilmesi .
315	standardized allonym	ölçünleştirilmiş, allonym	<i>Bakınız</i> allonym, standardized.
316	standardized name	ölçünleştirilmiş isim	<i>Bakınız</i> name, standardized.
317	standardized toponym	ölçünleştirilmiş yer adı	<i>Bakınız</i> name, standardized.
318	survey, names	araştırma, isimler	<i>Bakınız</i> survey, toponymic.
319	survey, toponymic	araştırma, toponimik	Belirli bir alandaki → yer adlarının toplanması, kayıt altına alınması ve işlenmesinde gerçekleştirilen faaliyetler dizisi.
320	syllabary	seslem yazısı	→ Seslemsel yazının kullanıldığı belirli bir dilin tüm → seslemlerini temsil eden düzenli → hece yazısı grubu. <i>Örnek:</i> Japon Katakana'sındaki hece yazısı grubu; ア, カ, サ, タ, ナ, ハ, マ sırasıyla ka, sa, ta, na, ha, ma; Inuktitut ᐱ, >, <, ᐃ, ᐅ, ᐇ : sırasıyla pi, pu, pa, ti, tu, ta, vs.
321	syllabic (isim)	seslem, hece	<i>Bakınız</i> syllabogram.
322	syllabic (sıfat)	seslemsel, hecesel	→ Seslemleri içeren veya → seslemlerle ilgili olan.
323	syllabic script	seslemsel/hecesel yazı	<i>Bakınız</i> script, syllabic.
324	syllabification	sesleme, heceleme	Bir kelimenin → seslemlerine ayrılması. <i>Örnek:</i> Val-pa-ra-i-so, O-ban.
325	syllable	seslem, hece	Tek bir → ünlü ses veya ünlü işlev veya ikili ünlü veya → üçlü ünlüden oluşan bir → konuşma birimi ; bir kelimenin ilk bölümü. <i>Örnek:</i> Cenova, Ce-no-va; Heidelberg, Hei-del-berg.

326	syllabogram	hecesel yazı	→ Heceler tablosunda bir → heceyi temsil eden yazılı → karakter .
327	synonym	eş anlamlı sözcük	Hemen hemen aynı anlama sahip iki ya da daha fazla kelimedenden her biri.
328	syntax	sentaks, söz dizimi	→ Dil biliminin , bir cümledeki kelimeler arasındaki ortak ilişkileri ve kelimelerin doğru dizimi ile ilgilenen kısmı.
329	target language	hedef dil	<i>Bakınız</i> language, target.
330	target script	hedef yazı	<i>Bakınız</i> script, target
331	tetragraph	dörtlü harf grubu	Belirli bir dilde tek bir → fonolojik veya yazılı öğeyi temsil etmek için belirli bir düzen içinde birlikte kullanılan dört → harf . <i>Örnek:</i> Çad'ın Almanca yazılı sureti Tschad'da olduğu gibi, /tʃ/ fonemi için Almanca tsch Rusçada тш için İngilizcede shch.
332	thematic map	tematik harita	<i>Bakınız</i> map, thematic.
333	topographic category	topoğrafik kategori	<i>Bakınız</i> feature, class.
334	topographic feature	topoğrafik nesne	<i>Bakınız</i> feature, topographic.
335	topographic map	topoğrafik harita	<i>Bakınız</i> map, topographic
336	topographic name	topoğrafik isim	<i>Bakınız</i> toponym.
337	topography	topoğrafi	(a) Dünyanın veya başka bir gezegen veya uydunun yüzey yapılanması veya bunların alan ölçümsel ve altimetrik yönlerini de içeren kısmı. örneğin, harita projeksiyon düzlemindeki ve kabartmadaki durum. (b) Yukarıdakilerin tanımı ve yazılı gösterimi.
338	toponomastics	yer adlarıyla ilgili bilim dalı	→ Yer adlarına başvurma eylemi veya süreci.
339	toponym	toponim, yer adı	Bir → topoğrafik nesne için kullanılan özel ad. → Coğrafi adlar ve → dünya dışı adlar için kapsamlı terim.

340	toponym, standardized	yer adı, ölçünleştirilmiş	<i>Bakınız</i> name, standardized.
341	toponym, variant	yer adı, değişken	<i>Bakınız</i> allonym.
342	toponymic guidelines	toponimik ana esaslar	<i>Bakınız</i> guidelines, toponymic.
343	toponymic index	toponimik dizin	<i>Bakınız</i> index, toponymic.
344	toponymy	yer adları bilimi, toponimi.	(a) Genelde → yer adları bilimi çalışmasında ve özellikle → coğrafi adlarda çalışma yürüten bilim dalı. (b) Belirli bir bölgedeki → yer adlarının tamamı .
345	traditional name	geleneksel isim	<i>Bakınız</i> name, traditional.
346	transcription	transkripsiyon, yazılı suret	(a) Genelde ilave olarak → ayırıcı işaretlerden yardım almadan belirli bir → hedef dil ve bu hedef dilin → yazısı çerçevesinde bir → kaynak dilin seslerinin kaydedildiği, farklı diller arasında bir fonetik isim → dönüştürme metodu. (b) Bu sürecin bir sonucu. <i>Örnek:</i> Türkçe: Ankara → Yunanca Αγκαρα; Rusça Щукино → İngilizce Shchukino, Arapça → Fransızca Djabaliya Yazılı suret normalde geri dönüştürülebilir bir işlem değildir. → geri yazılı suret (örneğin bir bilgisayar vasıtasıyla) özgün metinden farklı bir metin ortaya çıkarabilir. Mesela Türkçede Agkara ya da Rusçada Щчукино gibi. Ancak Çince Pinyin kelimesinin Latin alfabesinde yazılması, yazılar arasında bir dönüştürme olmasına karşın hem fonetik hem de geri dönüştürülemezdir ve → harf çevirisi değil yazılı suret sayılmaktadır. Ayrıca <i>bakınız</i> → yazılı suret tablosu
347	transcription alphabet	yazılı suret alfabesi	<i>Bakınız</i> alphabet, transcription.

348	transcription key	yazılı suret tablosu	Belirli bir → kaynak dil ile ona karşılık gelen → hedef dilin karakterlerini listeleyen tablo. <i>Örnek:</i> Macarcadaki s için İngilizcedeki sh; Flemenkçedeki sj için Almandadaki sch. Ayrıca bakınız → yazılı suret .
349	transformation, names	dönüşüm, isimler	Yer adları biliminde → tercüme , → yazılı suret ve yer adlarının → harf çevirisini kapsayan genel bir terim. Son ikisi → dönüştürmeyi oluşturur.
350	translation	tercüme	(a) → Kaynak dildeki bir anlamı → hedef dilin kelimeleriyle açıklama süreci. (b) Bu sürecin bir sonucu. Yer adları biliminde zaman zaman bir adın → kapsayıcı ögesi için kullanılır. <i>Örnek:</i> Mer Noire (Rusçadaki Čornoje More'un Fransızca karşılığı); Casablanca (Arapçadaki Dār al-Bay.dā İspanyolca karşılığı); Lake Como (İtalyancaki Lago di Como'nun İngilizce karşılığı).
351	translingual data interchange	diller arası değişimi	<i>Bakınız</i> data interchange, translingual.
352	transliteration	harf çevirisi	(a) Her bir → karakterin veya → kaynak yazının iki, üç ve dördü harf grubunun hedef yazıda bir veya → iki, üç veya dörtlü harf grubu veya → ayırıcı işaretle veya bunların birleşimiyle ifade edildiği farklı → alfabetik yazılar → seslemsel yazılar arasında → isim dönüştürme yöntemi. Harf çevirisi, → yazılı suretten farklı olarak, (her zaman gerçekleşmese dahi) → geri çevrilebilirliği amaçlar ve → harf çevirisi tablosu ile birlikte kullanılmalıdır.

			(b) Bu sürecin sonucu. <i>Örnek:</i> (parantez içindekiler İngilizce → egzonimleridir): al-Qāhirah (Cairo); Владивосток → Vladivostok;
353	transliteration alphabet	harf çevirisi alfabesi	<i>Bakınız</i> alphabet, transliteration.
354	transliteration key	harf çevirisi tablosu	Belirli bir → hedef yazının benzer → karakterleriyle birlikte belirli bir kaynak yazının → karakterlerini listeleyen tablo. Ayrıca, → dönüştürme tablosu da denir. <i>Örnek:</i> Japonca Katakana'da 平 for için Latin Alfabesinde po (bo değil); Kiril Alfabesinde д için Latin Alfabesinde d; Tayca için ๓ İbranicede ם değil ם .
355	trigraph	tek sesi oluşturan üç harf	Tek bir → ses birimini (fonem) temsil eden üç harf dizisi. <i>Örnek:</i> Almancada sch. İngilizcede / ʃ /.
356	typeface	yazı karakteri	Büyük veya küçük olması önemli olmaksızın bir → alfabedeki tüm basılı → karakter dizisinin stili veya tasarımı. <i>Örnek:</i> Times New Roman; <i>Univers bold italic</i> . Ayrıca bakınız → font .
357	undersea feature	deniz altı nesnelere	<i>Bakınız</i> feature, undersea.
358	UNGEGN	birleşmiş milletler coğrafi adlar uzmanlar grubu	Birleşmiş Milletler Coğrafi Adlar Uzmanlar Grubu → kısma adı .
359	unvocalized	ünlüleşmeme	<i>Bakınız</i> vocalization.
360	unvowelled	ünlüleşmeme	<i>Bakınız</i> vocalization.
361	utm grid	evrensel transvers merkatörü sistemi	Bir konumu tanımlamada yardımcı olması için haritaların üzerine basılan → dik koordinatların bulunduğu düzlem sistemi. Bu sistem, tüm dünyayı her biri 6 derece genişliğinde olan boylamlarla 60 meridyenel alana böler, bu alanlar tarih değiştirme hattının doğusundan 1'den 60'a kadar numaralandırılmıştır.

362	variant character	değişken karakter	<i>Bakınız</i> character, variant.
363	variant name	değişken isim	<i>Bakınız</i> allonym.
364	vector mode	vektör modu	Bilgisayarda, grafik bilgisinin (noktalar, çizgiler, poligonlar) koordinatlarıyla (genellikle dikdörtgen şeklinde) tanımlanan ve ifade edilen noktalar yardımıyla depolanması ve gösterilmesi. Tamamlayıcı terim: → tarama modu .
365	vehicular language	aracı dil	<i>Bakınız</i> language, vehicular.
366	vernacular	yerli dili	→ Ölçünlü dilden farklı olarak bir bölgeye özgü → dil veya → lehçe .
367	vocabulary	kelime hazinesi, söz varlığı, sözcük dağarcığı	(a) Bir dilin kelimelerinin listesi. (b) Belirli bir bireyin kelime hazinesi. Ayrıca bakınız → sözlük .
368	vocalization	ünlüleşme	Arapça veya İbranicede olduğu gibi → eksikli alfabetik yazıda yazılan bir öge veya bir metne → ünlü belirticilerinin dâhil edilmesi veya eklenmesi. Öğretici metinler hariç, yalnızca kutsal metinler ve → yer adları gibi zor veya yabancı kelimeler yazılırken ünlüye dönüştürülür. <i>Örnek:</i> (İbranicede) Carmel — כרמל (ünlüleşmeme) yerine כרמֶל (ünlüleşme).
369	vocalized	ünlüleşme	<i>Bakınız</i> vocalization.
370	vowel	ünlü, sesli	Artikülasyonları sırasında, nefes yolunun kapanmadığı ve sürtünmeye yol açacak şekilde daralmadığı konuşma seslerinin (→ ikili ünlü ve → üçlü ünlü de dâhil) iki ana sınıfından biri. Bir ünlü bir → hecenin en temel parçasıdır. <i>Örnek:</i> /a/, /e/, /i/, /o/, /u/. Tamamlayıcı terim: → ünsüz .
371	vowel letter	ünlü harf	<i>Bakınız</i> letter, vowel.
372	vowel marker	ünlü belirtici	<i>Bakınız</i> marker, vowel.
373	vowel point	ünlü nokta	<i>Bakınız</i> vowel marker.
374	vowelled	ünlüleşme	<i>Bakınız</i> vocalization.

375	writing system	yazı dizgesi	Sırasıyla → alfabetik , → hecesel veya → logografik yazı dizgesi için bir → alfabe , → hece yazımı veya → logografik sözlüğü oluşturan yazılı simgeler grubu yoluyla bir dilin → fonoloji ve → morfoloji öğelerinin temsil edilme yöntemi. Bir yazı dizgesi → yazılardan oluşur.
-----	----------------	--------------	---